

v d ů v o d e c h:

Pokud obžalovaný napadá s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. oduznutí práva volebního, volí nesprávný prostředek opravný, poněvadž v ohledu tomto je po rozumu § 4 zákona ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n. přípustno jen odvolání; na vývody obžalovaného dlužno proto pohlížeti jako na odvolání. Toto jest však odůvodněno. V tomto případě řešiti jest otázku ztráty práva volebního podle zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a nikoliv, jak to činí nalézací soud, podle zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., neboť trestné činy spáchány byly obžalovaným před platností přísnějšího zákona posléz uvedeného. Podle bodu čís. 4 § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. může býti ztráta práva volebního vyslovena jen tehdy, byl-li trestný čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, u přečinů a přestupků kromě toho teprve při druhém právoplatném odsouzení pro čin, pro který občan může býti vyloučen z práva volebního. Ježto ohledně obžalovaného nejsou dány zákonem čís. sb. z. a n. 75/19 žádané předpoklady stran trestů předchozích, je výrok o ztrátě práva volebního neodůvodněn, a bylo jej proto zrušiti. Současně bylo ve smyslu téhož zákona vysloveno, že obžalovaný spáchal trestné činy, pro něž byl odsouzen, z pohnutek nízkých a nečestných, neboť jednal, jak vysvítá ze zjištění nalézacího soudu, z mrzké ziskuchtivosti, chtěje se na úkor spotřebitelstva obohatiti, tedy z pohnutek nízkých a nečestných. Poněvadž ohledně výroku o ztrátě práva volebního týkajícího se spoluobžalovaných Václava H-a, Antonína G-a, Ladislava Š-a a Jaroslava R-a platí totéž, co uvedeno shora k odvolání obžalovaného Karla L-a, bylo dle ustanovení § 295 odstavec první tr. ř. z moci úřední postupovati tak, jako by také tyto spoluobžalovaní podali odvolání, a bylo proto výrok o ztrátě práva volebního ohledně obžalovaných prve jmenovaných zrušiti a vysloviti, že také tyto obžalovaní spáchali trestné činy z pohnutek nízkých a nečestných.

Čís. 1000.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Byl-li mezi stranami ujednán kup dobytčete chovného, dlužno pro posuzování přemrštěnosti ceny vzíti za základ směrné ceny pro dobytek chovný, nikoliv pro dobytek jatečný, třeba skutečně šlo o dobytče jatečné a prodatel v tomto směru kupitele podvedl.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1922, Kr I 1182/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v České Lípě ze dne 24. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 7 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného, napadající rozsudek z důvodů § 281 č. 9 a) tr. ř. jest odůvodněna. Soud nalézací zjišťuje, že mezi stranami ujednán

byl kup telete jako telete chovného, že prodané tele, jak obžalovanému předem bylo známo, k chovu vůbec bylo nezpůsobilé, a že je prodal za vyšší cenu 13 K 50 h jako tele chovné jen, by využil nezkušenosti Marie B-ové a ji ošidil. Než takový způsob obchodu neděje se, jak předpokládá § 7 lichevního zákona, u využívání mimořádných poměrů válkou vyvolaných, nýbrž využíváním nevědomosti kupitelky, tedy způsobem podvodným, spadajícím pod všeobecný trestní zákoník. O současném využití mimořádných poměrů válkou přivoděných ve smyslu § 7 lichev. zákona mohla by jen tehdy po případě býti řeč, kdyby cena, za tele požadovaná, i tehdy byla zřejmě přemrštěnou, kdyby bylo skutečně šlo o tele chovné. Soud nalézací zjistil však v rozsudku zřejmou přemrštěnost ceny požadované, porovnáváje tuť cenu s cenou stanovenou nařízením ze dne 25. června 1920, čís. 415 sb. z. a n. pro dobytek j a t e č n ý, a jen tak dospěl k výsledku, že požadována byla cena zřejmě přemrštěná u využívání mimořádných poměrů válkou vyvolaných. S otázkou poměru ceny požadované k cenám telat chovných vůbec se nezabýval. Stanovisko soudu lichevního jest proto právně pochybené. Jelikož však skutková zjištění rozsudku nepřipouštějí, by soud zrušovací ve věci samé ihned mohl rozhodnouti, bylo zmateční stížnosti obžalovaného vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu nalézacímu, by ji znova projednal a rozhodl.

Čís. 1001.

Nelze přisouditi útraty za odvod proti oprávnému prostředku po zákonu nepřipustnému, nevytkl-li odvodce nepřipustnost oprávného prostředku.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, Kř I 1235/22.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost podpůrného obžalobce do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Plzni ze dne 23. září 1922, jímž byli obžalovaní sprostěni z obžaloby pro zločin dle § 98 b) tr. zák.

D ů v o d y:

Dle výslovného ustanovení § 49 čís. 3 tr. ř. není soukromý účastník, vystupující jako obžalobce, oprávněn podati zmateční stížnost do rozsudku, v hlavním přelíčení vynesného; zmateční stížnost měla býti proto dle ustanovení § 1 čís. 1 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z r. 1878 odmítnuta již soudem nalézacím (aniž měla vůbec býti doručena obžalovaným), a když se tak nestalo, bylo ji dle § 4 čís. 1 cit. zákona zavrhnouti ihned v sezení neveřejném. Obžalovaní podali svým obhájcem odvodní spis na zmateční stížnost, v němž účtují útraty spisu toho. Pro rozhodnutí otázky, zdali nárok ten jest oprávněn, jsou rozhodnými ustanovení § 390 tr. ř., najmě druhého odstavce § toho, dle něhož zvláštní útraty, které vzejdou podáním řádného oprávného prostředku, nese ten, kdo oprávný prostředek podal, jestliže se tento zcela minul úspěchem. Odvodní spis proti zmateční stížnosti není sice v podstatě své oprávným prostředkem, avšak poněvadž jest obranou proti oprávnému prostředku odpůrce, směřujícímu proti otázce viny, dlužno zajisté vztahovati